

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 30.12.2019
Vår ref: 14/01076-21
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Birkeland grustak i Sauda kommune. Tiltakshaver: Brødrene Selvik AS.

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon, datert 7. juli 2014.

1. Tildeling av driftskonsesjon

Brødrene Selvik AS, org. nr. 939 385 509, heretter kalt «Tiltakshaver», tildeles driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av løsmasser i Birkeland grustak på [del av] eiendommene 45/1 og 45/1/1 i Sauda kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 172 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Birkeland grustak i Sauda kommune», produsert ved DMF den 25. september 2019, vedlegg 4.

Området er i henhold til reguleringsplan «Detaljregulering for Birkelandsmoen grustak med planID 2012-001, vedtatt i kommunestyret den 19. juni 2019 regulert til steinbrot og masseuttak.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 920 000, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles ved innbetaling av et grunnbeløp stort NOK 230 000, og deretter årlige avsetninger som beskrevet i punkt 5.11, begge deler til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis.

Innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 1;
- (ii) Dokumentert innbetaling av grunnbeløp stort NOK 230 000 til pantsatt bankkonto;
- (iii) Etablert pant i konto til fordel for DMF, vedlegg 2.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

2.4. Øvrige vilkår

- Innen 2 måneder etter at konsesjonsvedtaket er truffet, skal konsesjonsgrensen for massetaket settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.
- Det skal ikke foregå uttak av grus/masse i området hvor sandsvalen hekker i perioden fra mai til og med juli måned. Det skal tilstrebes å bevare hekkeplass for sandsvale i konsesjonsområdet under drift, samt tilrettelegges for hekkeplass etter avsluttet drift. Det vil si at det ikke bør foretas inngrep, herunder avslutningsarbeider, i området hvor det hekker sandsvale. Bratte skrenter må like fullt sikres i tråd med mineralloven § 49, slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. I forbindelse med istandsetting av uttaksområdet skal det tilrettelegges for hekkeplass for sandsvale dersom hekkeklassen fjernes etter hekkesesongen av drifts- eller sikkerhetshensyn.
- Det skal utformes fysiske tiltak for hindre utslipp av suspendert stoff til Storelva. Tiltakene skal så langt som mulig ta hensyn til en økning i frekvensen av dager med ekstremnedbør som følge av klimaendringene. Tiltak mot nedslamming av elva må også omfatte mellomlagring av masser.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Birkeland grustak. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak, vedlegg 3.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser: Fylkesmannen i Rogaland, NVE Region sør, Rogaland fylkeskommune, Sauda kommune, Statens vegvesen Region vest, Haugaland Kraft Nett AS, Aktieselskabet Saudefaldene samt øvrige høringsinstanser slik det framgår av adresselisten til høringsbrevet og adresselisten til dette vedtaksbrevet.

Høringsperioden var fra 14. oktober 2019 til 11. november 2019.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

NVE:

NVE viser i sitt høringsinnspill til at deres merknader knyttet til reguleringsplanen i hovedsak har dreid seg om grunnvann, og en eventuell senkning av grunnvannsstanden som følge av uttak av masser. I den forbindelse viser NVE til et notat fra Norconsult hvor det vises til at masseuttaket vil kunne gi lokal grunnvannsenkning nærmest uttaksområdet. Det var på høringstidspunktet for detaljreguleringen ikke gjennomført geotekniske vurderinger med tanke på setningsfare på bygg eller infrastruktur. NVE viser til at de anbefalte kommunen å innta en reguleringsbestemmelse som ville ivareta oppfølging av dette temaet. I forlengelsen av dette ber NVE om at i den grad driftskonsesjonen kan omfatte dette som tema, anbefaler de at det tydeliggjøres som en mulig konsekvens som må følges opp.

DMF sine kommentarer:

DMF kan ikke se at det er inntatt bestemmelser i reguleringsplanen som omtaler forutsetninger om en utredning i form av en geoteknisk rapport med tanke på senkning av grunnvannet i området. Den eneste føringen som er nedfelt i reguleringsplanen med tanke på bunnivå i uttaket dreier seg om minimumskrav til fall mot sedimentasjonsbassenget. Høringsinnspillet er videresendt tiltakshaver for tilbakemelding. Tiltakshaver skriver at det vil bli etablert observasjonsbrønner i sør og øst nært uttaksområdet. Brønnene skal brukes til å se nærmere på massene i området, samt observere grunnvannsnivået over tid. Observasjonene er planlagt å bli gjennomført to ganger i året, og skal gi grunnlag for å vurdere setningsfare på bygg og infrastruktur i nærheten. Ved endring i grunnvannsstanden skal tiltakshaver varsle hydrolog og Sauda kommune, samt at de ser på tilstanden til nærmeste bygg og dokumentere presise høydemålinger og tilstand til grunnmurene. Det skal også vurderes tiltak mot setningsskader dersom det er fare for dette.

Statens vegvesen:

Statens vegvesen viser først til en kort oppsummering av søknaden, samt hva som er vegvesenets ansvarsområde. Vegvesenet presiserer at deres interesser er med tanke på fylkesvegen og som vegeier av riksvegen. De påpeker at avkjørselen mot fv. 4726 Kastfossvegen skal være opparbeidet med håndbøkene N100 Veg- og gateutforming og R700 Tegningsgrunnlag og skal godkjennes av Statens vegvesen før arealet tas i bruk. Utover dette hadde vegvesenet ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi forutsetter at tiltakshaver opparbeider avkjørselen mot fv. 4726 Kastfossvegen i tråd med de ovennevnte håndbøkene, og at nødvendige avklaringer foretas opp mot Statens vegvesen før arealet tas i bruk, slik vegvesenet påpeker. Vi minner om at en tillatelse etter

mineralloven ikke erstatter krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning jf. mineralloven § 5. Tiltakshaver er dermed selv ansvarlig for å rette seg etter og innhente andre nødvendige tillatelser som ligger til grunn for å kunne gjennomføre drift på den mineralske forekomsten i området.

Fylkesmannen i Rogaland:

Fylkesmannen viser til at eksisterende masseuttak og framtidig uttaksområde har liten naturlig støyskjerming mot flere av de omkringliggende boligene. I den forbindelse viser Fylkesmannen til forurensningsforskriften kap. 30 med tanke på grenseverdier og krav til avbøtende tiltak mot støy, samt at det i driftsplanen er satt konkrete krav til driftstid og grenseverdier for støy. Fylkesmannen viser til driftsplanen og anbefaler at det presiseres i driftsplanen at det ved midlertidig lagring av masse, så langt det ikke er til urimelig hinder for fremdriften i uttaket, skal plasseres på en slik måte at massene bidrar til å gi en effektiv støyskjerming av utsatte bolighus. Dette bør, ifølge Fylkesmannen, omfatte både masser av torv og organisk humuslag til bruk ved tilbakeføring til landbruk og lagerhauger av ferdigvare. I tillegg viser Fylkesmannen til at mellomlagring av organiske masser/matjord over flere år vil kunne forringe kvaliteten av den, og at tilbakeføringen bør skje trinnvis så langt det er mulig. Når det gjelder utslipp til vann viser Fylkesmannen til at driften normalt sett ikke medfører avrenning og at sedimentasjonsbassenget i bunnen av uttaket benyttes til vasking av masser. Ifølge Fylkesmannen tilsier klimaendringene at episoder med store nedbørsmengder vil forekomme oftere og at det er en risiko for at sedimentasjonsbassengene ikke vil være tilstrekkelig dimensjonert for å hindre store mengder finpartikulært stoff i å bli spylt ut i Storelva med overflatevannet. I tillegg anfører Fylkesmannen at mellomlagring av masser ikke må skje så nært inntil Storelva at massene ved store nedbørsmengder står i fare for å gli ut i elva. De foreslår følgende vilkår: *Det skal utformast fysiske tiltak for å hindre utslepp av suspendert stoff til Storelva. Tiltaka bør så langt mogleg ta omsyn til auka frekvens av dagar med ekstremnedbør som følgje av klimaendringar. Tiltak mot nedslamming av elva må også omfatte mellomlagring av masser.* Fylkesmannen viser også til at selv om det ikke er påvist marin leire innenfor uttaksområde, bør driftsplanen ta høyde for dette jf. tilbakemelding fra tiltakshaver datert 8. oktober 2019. Videre viser Fylkesmannen til at det i konsekvensutredningen for området er gjort funn av den nært truede arten Sandsvale i deler av uttaket samt at virksomheten tar hensyn til dette ved å la være å ta ut masser disse stedene i hekkeperioden mai-juni. I den forbindelse påpeker Fylkesmannen at hekketiden strekker seg utover juni måned, slik at restriksjonene minst bør omfatte også juli måned. Fylkesmannen ba derfor om at følgende vilkår skulle tas inn i konsesjonsvedtaket: *Det skal ikkje skje uttak av grus/masse/i områder der det hekker sandsvale i perioden frå mai til og med juli måned.*

DMF sine kommentarer:

Vilkårene er tatt til etterretning og er videreført i vedtakets punkt 2.4. Høringsinnspillet er også videresendt tiltakshaver for tilbakemelding. Tiltakshaver skriver i sin tilbakemelding at massene som lagres midlertidig i uttaket skal plasseres slik at de danner støyvoller mot bygningene i boligfelt og gårdstun i nærmeste området. Dette forutsetter likevel at slike voller ikke er til hinder for fremdriften i uttaket. Støyende knuseutstyr er plassert godt under topp terreng innenfor uttaket og vil dermed virke støydempende. I tillegg viser tiltakshaver til at masser/matjord skal mellomlagres i deponi som støyvoll i uttaket. Massene benyttes til tilbakeføring til landbruk trinnvis så langt det er mulig. Areal som ikke blir benyttet i produksjon eller som lager, skal fortløpende opparbeides og dekkes. Videre aksepterer tiltakshaver Fylkesmannen i

Rogaland sitt forslag til vilkår når det gjelder utslipp til vann, sedimenteringsbasseng og klimaendring. Ifølge tiltakshaver har de noen tiltak på plass allerede, blant annet ved at terrenget har en utforming med fall bort fra vassdraget. Se for øvrig vedtakets punkt 2.4. Når det gjelder Fylkesmannens merknad knyttet til sandsvaler og at restriksjonene også bør omfatte juli, mener tiltakshaver at dette er noe de kan og vil ta hensyn til, og at dette er uproblematisk for dem. Se for øvrig vedtakets punkt 2.4.

Haugaland Kraft Nett AS:

Haugaland Kraft Nett AS viser til at de ikke har noen kjente anlegg innenfor uttaks- og reguleringsområdet. De hadde derfor ingen merknader til søknaden. Samtidig viser Haugaland Kraft Nett AS til at regulert fareområde H370 for eksisterende 66kV -linje driftes av AS Saudafallene jf. reguleringsbestemmelsene punkt 8, § 34.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi viser også til at Aktieselskabet Saudefaldene AS har mottatt høringsbrev, og avgitt eget høringsinnspill, i forbindelse med høring av søknaden.

Aktieselskabet Saudefaldene:

AS Saudefaldene viser til deres innspill i forbindelse med reguleringsplanen. Etter deres vurdering er krav og innspill med tanke på kraftlinja tatt inn i planen, og mener samtidig at noen punkter bør presiseres i større grad (punktene er gjengitt fra høringsinnspillet):

- «32° skråning mot linja gjelder både under drift og ved avslutning.
- I dokumentet står det noen steder *fundamenter* (ment som mastefundamenter), men skråningskravet gjelder for hele linjestrækningen innfor reguleringsområdet.
- Snittskissene kan med fordel forberedes slik at kraftlinja og restriksjonsområdet vises og målsettes.

Vi anbefaler også at det i driftsfasen:

- Lages og markeres fysisk i arbeidsområdet hvor restriksjonslinjene er.
- Lages skilt som viser krav og retningslinjer og at disse plasseres strategisk i arbeidsområdet».

AS Saudefaldene viser til at de er behjelpelig ved spørsmål eller for diskusjon med tanke på praktiske og gode løsninger på stedet.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Høringsinnspillet er videresendt tiltakshaver for tilbakemelding. Tiltakshaver viser til at krav om 32° skråning gjelder hele traseen til kraftlinja innenfor reguleringsområdet. Skråningskravet gjelder både under og etter endt drift. Når det gjelder snitt-tegningene vil tiltakshaver forbedre disse, slik at de viser kraftlinja og restriksjonsområdet på en bedre måte. Ifølge tiltakshaver skal restriksjonslinjene til arbeidsområdet markeres fysisk i terrenget ved hjelp av skilt/steinblokker eller lignende. Arbeidsområdet skal også markeres med skilt og informasjon om krav og retningslinjer til arbeidsplassen. Disse markeringene vil bli plassert strategisk etter behov.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF.

Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtale med grunneier for gbnr. 45/1 i Sauda kommune, som dokumentasjon for utvinningsrett.

I tillegg har tiltakshaver selv en tinglyst festerett på eiendommen gbnr. 45/1/1 i Sauda kommune.

Avtalen og festeretten gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMF vurderer at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 172 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Birkeland grustak i Sauda kommune», produsert ved DMF den 25. september 2019.

Området er i henhold til reguleringsplan «Detaljregulering for Birkelandsmoen grustak med planID 2012-001, vedtatt i kommunestyret den 19. juni 2019 regulert til steinbrot og masseuttak.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Ut ifra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av grustaket. Beskrivelsen og kart- og snitt- tegninger presenterer det planlagte uttaket av forekomsten innenfor arealet på 172 dekar. Totalt volum grusreserver som skal tas ut ned til bunnkoten på nivå +50 er estimert til ca. 1 300 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 27 000 m³. Det legges opp til drift i fire etapper. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. I tillegg til driftsfasene presenteres plan for sikring og for avslutning av grustaket.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Birkeland grustak kan godkjennes. Planen anses å tilfredsstillende krav DMF stiller til driftsplaner og etter DMFs vurdering legger planen opp til bergfaglig forsvarlig drift.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte for uttaket er bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt Rolf Selvik som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Vedkommende er registrert hos DMF som bergteknisk ansvarlig for uttaket og oppfyller forskriftens kvalifikasjonskrav.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges og DMF kan i konsesjonsvedtak stille vilkår for å ivareta miljøhensyn.

Det foreligger en godkjent reguleringsplan for uttaket. I forbindelse med planprosessen er det gjennomført en konsekvensutredning hvor miljøverdier i området er beskrevet og uttakets konsekvenser for miljø er utredet.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført i august 2019) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. I vurderingsgrunnlaget er det ikke kommet frem opplysninger som tyder på at uttaket vil komme i konflikt med naturverdier i området.

Ifølge konsekvensutredningen har tiltakshaver selv observert de nært truede artene hare og sandsvale innenfor uttaksområdet. Det er imidlertid ikke registrert funn i naturbase eller artskart, verken på tidspunktet for utarbeidelsen av konsekvensutredningen eller ved DMF sitt søk. I og med at konsekvensutredningen omtaler funn av sandsvale innenfor uttaksområdet, og Fylkesmannen også har påpekt dette, har DMF valgt å stille vilkår om avbøtende tiltak med tanke på ivaretagelse av den nært truede arten. Se vedtakets punkt 2.4.

DMF anser at kunnskapskravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av uttaket og det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger DMF til grunn at det ikke er nødvendig å foreta ytterligere vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

Avrenning

Ifølge tiltakshaver har de ikke avrenning til resipient. Tiltakshaver har sedimentasjonsbassenger i bunnen av uttaket som benyttes ved vasking av masser. All avrenning fra uttaksområdet faller, ifølge tiltakshaver, til sedimentasjonsbassengene. Fylkesmannen i Rogaland har imidlertid hatt merknader og forslag til avbøtende tiltak i forbindelse med dimensjonering av sedimentasjonsbassengene med tanke på klimaendringer og større nedbørsmengder. På bakgrunn av høringsinnspillet fra Fylkesmannen har DMF valgt å innta vilkår i vedtakets punkt 2.4 knyttet til dimensjonering av sedimentasjonsbassengene. I tillegg følger det av reguleringsbestemmelsene punkt 2.4 § 8 at tiltakshaver skal etablere rutiner for oppsamling av overvann og sedimentering i fire basseng for infiltrasjon slik at vann ikke renner ut i Storelva.

DMF minner om forurensningsforskriften kapittel 30 og meldeplikten til forurensningsmyndigheten ved oppstart av virksomheten. DMF understreker at tiltakshaver plikter å holde seg innenfor de grenseverdiene som er satt i forskriften § 30-6.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Kulturminner er behandlet som eget tema i konsekvensutredningen.

Ifølge konsekvensutredningen ble det gjennomført befarings fra Rogaland fylkeskommune ved Kulturavdelinga den 26. mai 2016. Det ble ikke gjort funn av automatisk fredede kulturminner i området.

DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt. DMF minner imidlertid om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

Forurensning

Når det gjelder støy er det i konsekvensutredningen skissert en rekke avbøtende tiltak som tiltakshaver kan iverksette for å redusere støy i størst mulig grad. Totalt sett ble det vurdert at dersom støydempende tiltak ble gjennomført, ville planforslaget gi ingen eller små negative konsekvenser. Det er fastsatt nærmere krav til overholdelse av grenseverdier for støyende virksomhet i reguleringsbestemmelsene punkt 2.2, §§ 2, 3 og 4.

Konsekvensutredningen har også skissert en rekke avbøtende tiltak med tanke på støv. Dette har resultert i reguleringsbestemmelser i punkt 2.3 §§ 5, 6 og 7.

På bakgrunn av overnevnte har DMF kommet fram til at det ikke foreligger forhold knyttet til miljø og kulturminner som tilsier at driftskonsesjon ikke skal gis eller at de er nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Tiltakshaver opplyser at uttaket skjer for det meste på 2 plan med et øvre plan med høyde rundt 8 meter og det nederste planet med stuff på ca 19 meter. Totalhøyde er ca 27 meter fra kote 77 til kote 50. Skråningsvinkelen under drift vil være fra 45 grader til ca 80 grader, brattest på det steinrike øvre planet. Når det gjelder skråningene mot det området hvor det går en høgspenledning skal disse være mindre enn 32 grader. Dette er også omtalt i kapitlet om avslutning i driftsplanen, og i reguleringsplanen. Kantene fra øvre bakkenivå kote 77 og første platå kote 70, og kantene for neste nivå ned til kote 50, blir sikret med store steiner som står tett nok til at de utgjør god sikring for kjøretøy. De står også godt inne på kanten. Ellers etableres det sikre kjøreveier for drifta i grustaket.

Videre opplyser tiltakshaver at utkjøring av masser vil skje med avkjøring inn på «Kastfossveien». Området er skiltet med «anleggsområde» og «ingen adgang for uvedkommende». Hele grustaksområdet er gjerdet inn som beskrevet i avtale med

grunneier. Han sørger selv for å sette opp gjerde, men Brødrene Selvik AS dekker materiell. Grunneier er interessert i å holde et godt og sikkert gjerde ettersom han har beitedyr i tilgrensende områder.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9. Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Ifølge reguleringsplanbeskrivelsen er ressursen vurdert til å være av meget viktig lokal verdi og fylkeskommunen vurderer i regionalplanen at eksisterende grustak bør utvides slik at hele området mellom det aktive grustaket i sør og grustaket med sporadisk aktivitet i nord blir reservert for råstoffutvinning. Tiltakshaver leverer grus, sand, pukk og betong til hovedsakelig lokale bedrifter og privatpersoner.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser at når uttak av grus er avsluttet skal hele området planeres. Torv og organisk humuslag skyves tilbake og det legges til rette for jordbruk. Det skal tilstrebes myke og naturlige overganger mot terrenget. Tenkt avslutning i området er å lage et plant areal i uttaksområdet som blir velegnet for dyrking. Skråningene mot linje (master) og mot bebyggelse (garder) tenkes relativt bratte, men med mulighet for tilvekst av vegetasjon (beite / plantefelt). I planprosessen for ny reguleringsplan for grustaket er dette blitt et ekstra behandlet tema. Saude faldene som eier kraftlinja som går gjennom området, ønsket en ekstra årvåkenhet på dette. Dermed har vi hyret inn geolog for å vurdere skråningene mot mastene særskilt. Det er også behandlet spesielt i ROS – analysen til reguleringsplanen. Kort fortalt er konklusjonen er skråningsvinkelen mot område med master ikke skal overstige 32 grader. Dette gjelder både under drift av grustaket og ved avslutning. Mesteparten av arealene vil nok bli en god del slakere enn dette, og skal være egnede for landbruk.

Videre opplyser tiltakshaver at opprydding etter avslutning av grusuttak gjøres under entreprenør Brødrene Selvik as ledelse og kostnad. Etter at uttak av masser er avsluttet for godt og opprydding foretatt skal området planmessige status endres til opprinnelig formål – LNF – område, eller det formål som er nedfelt i kommunens arealplan på avslutningstidspunktet.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver foreslår å sette av årlige avsetninger på 0,5 kr/tonn inntil et totalbeløp på 500 000 kr. De ønsker kontant grunnbeløp og foreslår selv beløp på 300 000kr.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som utilstrekkelig. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 920 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved innbetaling av et grunnbeløp og ved individuell fondsavsetning, begge deler til bankkonto som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstillelse skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF.

Grunnbeløp

Etter DMFs vurdering er det nødvendig å stille krav om innbetaling av grunnbeløp for å ha tilstrekkelig sikkerhet i en oppstartsfase før fondet har nådd maksimal avsetning. Tiltakshaver skal derfor innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet innbetale et grunnbeløp til bankkonto med NOK 230 000. Beløpet er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet i denne fasen.

Individuell avsetning, avsetningsperiode og avsetningens størrelse

Deretter skal Tiltakshaveren gjøre årlige avsetninger til bankkontoen inntil totalbeløpet på NOK 920 000 er nådd. Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Det skal årlig innbetales NOK 0,64 pr tonn uttatt masse.

Ved fastsettelse av sats per tonn uttatt masse har DMF lagt til grunn at fondet skal bygges opp over en periode på 20 år, det vil si NOK 34 500 pr år. I søknaden er uttak anslått til 27 000 m³/år, tilsvarende ca. 54 000 tonn/år, noe som gir en årlig avsetning på NOK 0,64 pr tonn.

Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

Innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn nødvendig å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

Etter forskrift til mineralloven § 2-2 første ledd annet punktum kan DMF fatte vedtak om endring av avsetningens størrelse, herunder om Tiltakshavers årlige innbetaling, og tidspunkt for innbetaling. Slike endringer kan også til enhver tid skje ved endringer av mineralloven, andre relevante lover, forskrifter og vedtak.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiernes mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Thomas Furunes
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Stine Borge Nordskog

Vedlegg:

Vedlegg 1_Avtale om finansiell sikkerhetsstillelse_Birkeland.docx

Vedlegg 2_Pantsettelseserklæring enkle pengekrav_Birkeland.docx

Vedlegg 3_Godkjent driftsplan_Birkeland grustak.pdf

Vedlegg 4_Kart over konsesjonsområde_Birkeland grustak.pdf

Mottakere:

Brødrene Selvik AS	Postboks 217	4201 SAUDA
--------------------	--------------	------------

Kopi til:

Sa u d a k o m m u n e	Postboks 44	4201 SAUDA
A k t i e s e l s k a b e t S a u d e f a l d e n e	V a n g s n e s	4200 SAUDA
F y l k e s m a n n e n i R o g a l a n d	Postboks 59, Sentrum	4001 STAVANGER
H a u g a l a n d K r a f t N e t t A S	Haukelivegen 25	5529 HAUGESUND
N o r g e s v a s s d r a g s - o g e n e r g i d i r e k t o r a t R e g i o n s ø r	Postboks 2124	3103 TØNSBERG
R o g a l a n d f y l k e s k o m m u n e	Postboks 130 Sentrum	4001 STAVANGER
S t a t e n s v e g v e s e n R e g i o n v e s t	Postboks 43	6861 LEIKANGER